

Zielona transformacja może przyspieszyć wzrost gospodarczy nawet o 1,1 pkt proc. rocznie

Polska zajęła 18. miejsce na 27 państw UE w rankingu wskaźnika rozwoju zielonej ekonomii w latach 2011-2019. Jak wynika z analiz PIE, rozwój zielonej ekonomii jest pozytywnie skorelowany ze wzrostem gospodarczym. Porównanie średniego łącznego wzrostu PKB w latach 2011-2019 państw-liderów wskaźnika zielonej ekonomii (25,7 proc.) i państw najwolniej rozwijających zieloną ekonomię (15,4 proc.) wskazuje na korzyści z rozwijania zielonych technologii i infrastruktury, przekładające się na zauważalną różnicę w tempie wzrostu gospodarczego (10,3 pkt. proc.). Choć należy pamiętać, że wzrost gospodarczy poszczególnych państw jest wynikiem wielu czynników, to uzyskane rezultaty modelu pozwalają zakwestionować istnienie konieczności wyboru między podnoszeniem poziomu życia i zrównoważonym modelem rozwoju. Inwestycje w zieloną gospodarkę nie spowalniają wzrostu gospodarczego, umożliwiając jednocześnie realizację celów klimatycznych – wynika z raportu PIE „Green economy – wpływ zielonej ekonomii na klimat i rozwój gospodarczy”.

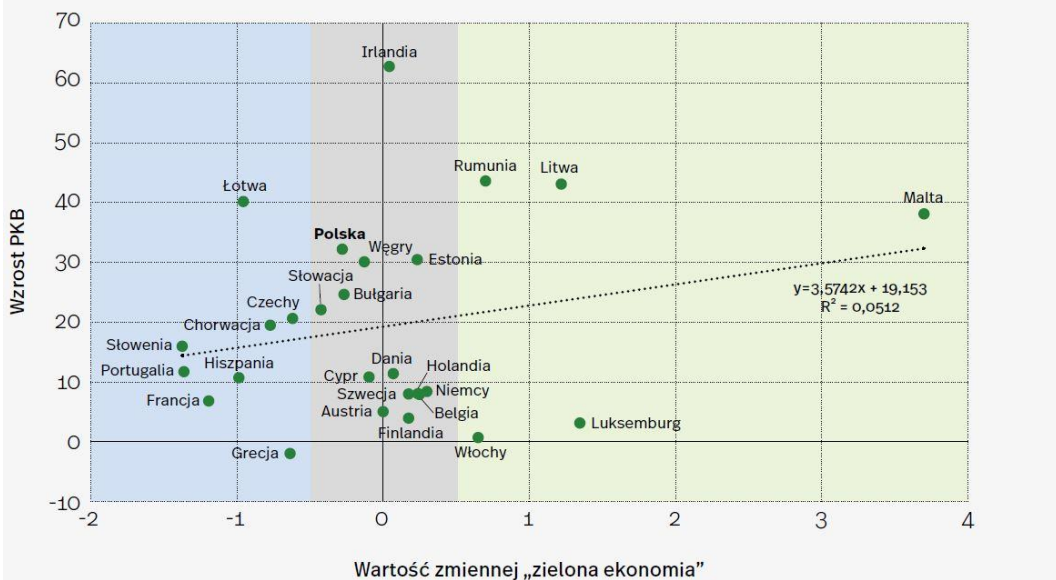
Głównym celem naszego badania było oszacowanie wpływu rozwoju zielonej ekonomii na PKB oraz emisje CO₂. Aby zmierzyć ten wpływ, zastosowaliśmy szereg wskaźników posiadając się międzynarodowymi klasyfikacjami i danymi Eurostatu, Międzynarodowego Funduszu Walutowego i OECD. Łącznie na wskaźnik rozwoju zielonej ekonomii złożyło się 20 czynników należących do 8 kategorii. Jak pokazały wyniki naszego modelowania zmiany stworzonego przez nas wskaźnika rozwoju zielonej ekonomii wyjaśniają zmiany PKB państw UE jedynie w 5 proc. Jednak zmiany poziomu emisji wyjaśniają już w 43 proc. Oznacza to, że inwestycje w zieloną transformację nie przekładają się negatywnie na PKB, a jednocześnie w istotny sposób wpływają na poziom emisji – mówi Adam Juszczyk, analityk z zespołu klimatu i energii w Polskim Instytucie Ekonomicznym.

Zielony rozwój gospodarczy to nie sprzeczność, lecz konieczność

Według przygotowanego przez PIE modelu, wpływ wzrostu wskaźnika rozwoju zielonej ekonomii na wzrost PKB per capita w krajach Unii w latach 2011-2019 wyniósł 0,22, co oznacza że rozwój zielonej ekonomii wpływa na rozwój gospodarczy w sposób niewielki, ale pozytywny. Z kolei w przypadku wpływu wskaźnika rozwoju zielonej ekonomii na poziom emisji CO₂ krajów UE-27, współczynnik wyniósł -0,66, co oznacza, że rozwój zielonej ekonomii w istotny sposób przyczynia się do spadku poziomu emisji w UE.

Porównanie średniego łącznego wzrostu PKB w latach 2011-2019 państw-liderów wskaźnika rozwoju zielonej ekonomii (25,7 proc.) i państw najwolniej rozwijających zieloną ekonomię (15,4 proc.) wskazuje na korzyści z rozwijania zielonych technologii i infrastruktury, przekładające się na zauważalną różnicę w tempie wzrostu gospodarczego (10,3 pkt. proc.).

Wykres 11. Wpływ zmiennej ukrytej „zielona ekonomia” na wzrost PKB w latach 2011-2019 (w proc.) w krajach UE-27

Uwaga: niebieskim kolorem zaznaczono państwa najwolniej budujące zieloną gospodarkę, zielonym – liderów zielonej ekonomii, szarym – kolorem zaznaczono państwa niewyróżniające się w tym obszarze.

Źródło: opracowanie własne PIE.

Polska zmierza w zielonym kierunku, ale nie dość szybko

Zgodnie z analizami PIE, Polska zajmuje 18. miejsce na 27 państw UE w rankingu wskaźnika rozwoju zielonej ekonomii w latach 2011-2019. Z kolei Malta, Luksemburg, Litwa, Rumunia i Włochy to kraje o najwyższej dynamice rozwoju zielonej ekonomii w latach 2011-2019.

Polska gospodarka od 1995 r. zwiększyła się 2,5-krotnie, podczas gdy roczne emisje gazów cieplarnianych utrzymują się na mniej więcej stałym poziomie ok. 400 Mt ekwiwalentu CO₂. Wynika z tego, że emisje na jednostkę produktu są coraz mniejsze. Większość sektorów polskiej gospodarki zanotowała spadek emisji w porównaniu z 1990 r. Największy można zauważyć w gospodarce odpadami (o 41 proc.), elektroenergetyce i ciepłownictwie (32 proc.) oraz rolnictwie (32 proc.). W części sektorów emisje jednak wzrosły: o 10 proc. wzrosły emisje ze spalania paliw w procesach przemysłowych, o 214 proc. w sektorze transportu i o 7 proc. w pozostałych (tj. nieuwjętych w innych kategoriach) sektorach.

Na podstawie naszego modelu wnioskujemy, że najbardziej pozytywny wpływ na wskaźnik rozwoju zielonej ekonomii ma zwiększanie udziału OZE w elektroenergetyce, ciepłownictwie i chłodnictwie oraz ustanowienie optymalnego poziomu taryf gwarantowanych (feed-in-tariffs) dla OZE. Aby dogonić kraje „starej” UE, potrzebujemy przyspieszenia zielonej transformacji. Pozwoliłoby to nie tylko na poprawę jakości środowiska i zmniejszenie zanieczyszczeń oraz zwiększenie możliwości realizacji celów

klimatycznych, ale także na wzmocnienie długoterminowego wzrostu gospodarczego. W ostatnim czasie w Polsce rosną wydatki na cele związane z zieloną ekonomią. 37 proc. środków przeznaczonych od kwietnia do końca 2021 r. na odbudowę polskiej gospodarki po kryzysie trafiło na inwestycje pozytywnie oddziałujące na zieloną transformację. Ten trend powinien być kontynuowany – podsumowuje Adam Juszcak.

Polski Instytut Ekonomiczny to publiczny think tank ekonomiczny z historią sięgającą 1928 roku. Jego obszary badawcze to przede wszystkim makroekonomia, energetyka i klimat, handel zagraniczny, foresight gospodarczy, gospodarka cyfrowa i ekonomia behawioralna. Instytut przygotowuje raporty, analizy i rekomendacje dotyczące kluczowych obszarów gospodarki oraz życia społecznego w Polsce, z uwzględnieniem sytuacji międzynarodowej.

Kontakt dla mediów:

Ewa Balicka-Sawiak

Rzecznik Prasowy

T: +48 727 427 918

E: ewa.balicka@pie.net.pl